

DIENOS ŽINIOS

Nr. 31 ----- Glasenbach, 1947 m. kovo 15 d. -----

SOVIETAI APIE TRUMANO KALBĄ

Visiškas britų politikos Graikijoje bankrotas - tai yra žodžiai, kuriais sovietai pradėjo kritikuoti Trumano kalbą. Toliau "Izvestija" rašo, kad anglių dalianiai neatnešė Graikijai nei taikos nei ramybės, o tik kraštą nustūmė į bedugną. Anglija pesiskelbė esanti Graikijos globėja ir dėl jos bankroto esanti labiausiai kalta. Tačiau Trumanas to neižiūrėjo, nes JAV nori eiti tuo pačiu keliu, kur Anglija turėjusi tik nepasisekima. Graikų tauta yra pavojuje gauti naują pona. Amerikiečiai tiekdamiesi pagalbą Turkijai, nori įrodyti, kad jai grėsia kažkoks pavojus, nors to pavojaus nėra. Iš tikrųjų tai yra tik priemonė Turkiją laikyti savo kontrolėje. Ateityje nebus galima kalbėti apie nepriklausomą Turkiją. Turkija pateks amerikiečių imperializmui.

Mes esame prieš naują amerikiečių bandymą kištis į kitų valstybių vidaus reikalus, baigia "Izvestija". Amerikiečių pageidavimai įgauti vadovaujančias roles tarptautinėje politikoje suga kartu su augančiu suinteresuotų sluoksnių apetitu. JAV politikai nori išnaudoti susideriusią padėtį, bet kartu pamiršta, kad kolonizacijos politikos metodai ir kumbio politika jau paseno. Tai yra silpniausias Trumano kalbos vietas.

Moskvos radio komentatorius pareiškė, kad Trumano kalba esanti tik pavojus taikai ir sugyvenimui tarp pasaulio tautų.

CHURCHILLIS PRITARIA TRUMANUI

Konservatorių partijos vyriausioje taryboje Churchillis pareiškė, kad Trumano kalbą apie Graikiją ir Turkiją, esančią didelis įvykis. Paskutiniu laiku nieko tokio neįvyko, kad tokiu mastu būtų reikėjęs taikos ir laisvės pasauliui. Jei JAV būtų tokią žygį padariusios prieš karą, karas tikrai nebūtų buvęs. Jei tas būtų įvykę prieš 1914 m. pasaulis iš viso nebūtų metęs karų ir mes gyventume taikų ir laimingą gyvenimą. Jo pareiga ir didesnės dalies anglių nuomonė yra pasveikinti užjūrio didžiosios respublikos žingsnį. Jis noris pabrėžti, kad Anglijos politika visad buvusi tokia pat, kaip ir JAV: draugystė su sovietais, bet draugystė suprantant savo jėgą, o ne nuolaidumas iš silpnumo.

TRUMANO KALBĄ IŠSAUKS KARA

Per radiją kalbėjo buv. JAV prekybos ministras Wallace. Jis pareiškė, kad Trumano lengvabudiškas pasielgimas, kuriuo reikalaujama griebtis priemonių Graikijos ir Turkijos atžvilgiu, išsaukia dar didesnį pasaulinio karo pavojų ir komunizmo išsiplėtimą Europoje ir Azijoje.

Kaip amerikietis, pasakė Wallace, jis yra nusistatęs prieš pagalbą nedemokratiškai ir gerai maitinamai Turkijai. Kas link Graikijos, jis manys, kad tikrai demokratiškos vyriausybės išrinkimas galėsįs garantuoti, jog amerikiečių pagalba bus sunaudota garbių tautos interesams.

Wallace patvirtino, kad pagalba Graikijai turi būti suteikta, tačiau jis kritikavo pagalbą Turkijai, kurią jis kaltina už ilgai nusitęsusi karą. Jo nuomonė graikų vyriausybė nėra demokratiška ir vedama JAV politika nėra teisinga, nes nei viena valstybė nėra nuperkama.

- 2 -

ANGLIJA KARIUOMENĖS NEMAŽINS

Žem. Rūmuose Anglijoje buvo svarstomas karinių pajėgų sumažinimo klausimas. Pasiūlymas kariuomenę sumažinti iki 45.000 vyrų buvo atmestas. Gynybos ministras pareiškė, kad šiuo metu nėra protingo mažinti karinių pajėgų dydį.

BRITU PAGALBA GREIKIJAI

Valstybės ministro Mre Neil Žem. Rūmuose pareikšėjo finansinę pagalbą Graikijai padidinti 19 mil. svarų. Iš šios sumos 18 mil. būtų skirta kariuomenei ir 1 mil. civilių reikalems.

PAVASARIUI ATĖJUS

Tiek vyriausybė, tiek partizanai Graikijoje smarkiai ruošiasi pavasario pilietiniam karui. Partizanai tikisi, kad sužalioję miškai pagerins jų padėtį kalnuose. Vyriausybė planuoja pavasarį pravesti didelę ofensyvą prieš partizanus. Partizanai paskutiniu metu pašaukė į savo eiles daug komunistų iš miestų. Jų didesnę dalį sudaro specialistai: mechanikai, radiškai, elektrikai ir kt. Vyriausybės daliniai griebėsi priemonių pašalinti nepatikimus elementus.

IŠ MASKVOS KONFERENCIJOS

Nesutarimai tarp dalyvių

Koturi užs. reikalų ministrai penktadienį tęsė diskusijas apie Vokietijos nunaikinimą ir demokratizavimą. Bendrai posėdis buvo netvarkingas ir nedavė jokių rezultatų. Iš viso, kyla tik dar didesnis priešingumas tarp Molotovo ir jo kolegų.

Molotovas perspėjo neskelbti kontrolinės komisijos pranešimo. Bet jis pareiškė, kad greitai laiku pareikalausias pradėti diskusijas apie vokiečių centrinių politinių įvykių organizavimą.

Bevinas pasipriešino Molotovo pasiūlymui neskelbti kontrolinės komisijos pranešimo. Jis reikalavo paskelbti visus pranešimo punktus, kad vėl nekiltų nesusipratimų, kaip kad per Potsdamo konferenciją įvyko. Pirmoje eilėje reikia išspręsti referendumo klausimą, kaip kad sovietai New York'e buvo prižadėję. Tam klausimui išspręsti reikia sužinoti, kiek ir kokie premės yra išvežti į sovietų sąjungą. Molotovas prižadėjo su laiku tai pranešti. Bet pirmiau reikia išspręsti DP ir Vokietijos sienų klausimą.

Amerikiečiai, britai ir prancūzai pranešė, kiek vokiečių belaisvių randasi jų valstybėse.

INDOKINIJA IR KOMUNISTAI

Parlamento pretidentas Herriet ir premjeras parlamente kaltino komunistus, kad antrodienei jie bandė užpildami viena atstovu, sutrukdyti posėdį. Debatai Indokininijos klausimu buvo tęsiami penktadienį.

VIETOJE KARO BELAISVIŲ-DP.

Prancūzų delegacija atvyko į Frankfurtą tartis dėl vokiečių karo belaisvių paleidimo ir į jų vietą DP debas verbavimą. Yra planuojama belaisvius pakeisti pabėgėliais, tai reiškia visišką prancūzų politikos pasikeitimą. DP atžvilgiu, nes iki šiol prancūzai dėl užsienio politikos buvo nusistatę prieš DP priėmimą. Todėl, dėl grėsinčio darbininkų trūkumo, paleidus karo belaisvius, prancūzų politiką turėjo pasikeisti.

GRAIKŲ PADĖKA TRUMANUI

Graikijos karalius Jurgis, vakar pasiuntė prezidentui Trumanui padėkos raštą už amerikiečių pagalbą Graikijai. Tūkstančiai Atenų gyventojų rinkosi ties JAV pasiuntinybe su padėkos šūkiais prezidentui Trumanui. Graikų vyriausybė išleido proklamaciją, kurioje rašoma, kad karo sunkių valandų metu susidariusios viltys pradeda išsipildyti. Graikijos kančios buvo sunkios, bet jos neilgai tęsis.

N 31

-3-

PILIETINIS KARAS PARAGVAJUJE

Iš Paragvajaus pranešama, kad komunistų sukilimas plėsiasi. Sukilėlių vadovs yra liberalų partijos vadovs pulkininkas Franco, kuris susijungė su komunistais. Sukilimas prasidėjo Concepciono mieste, kur sukilėliai pirmiausia susispyrė. Vyriausybės lėktuvai bombardavo jų būstines, tačiau be jokių dėmesio vertų pasekmių, nes sukilėliai buvo perspėti ir spėjo apšaudyti būstines. Sukilėliai sulaukė pagalbos iš Bolivijos ir Brazilijos komunistų. Jiems pavyko užimti jau kelias sritis. Concepcione įkurta provizorinė vyriausybė. Šios dienos rytą prasidės žygis į Paragvajaus sostinę Asuncioną.

Paragvajaus vyriausybė iš Asuncion praneša, kad visoje valstybėje paskelbtas išimties statusas. Pirmoji vyriausybės divizija pradėjo žygį, sudaryti frontui prieš sukilėlius. Spaudos atstovai padėti aprašo kaip rimta.

BANDITŲ KOVOS BURMOJE

Nesenai Burmoje ginkluoti banditai buvo užpuola traukinį. Dėl šio britų, indų ir burmėnų daliniai pradėjo didelę ofensivą prieš banditus. Banditai, kaip manoma, turi apie 100.000 gerai ginkluotų vyrų.

Trumpos žinios

- JAV kongresas pradėjo svarstyti prezidento Trumano pasiūlymą suteikti finansinę pagalbą Graikijai ir Turkijai.
- Britų Žem. Rumose liberalų partija reikalauja atmesti įstatymą, įvesti priverstiną karo tarnybos projektą.
- Portugalų parlamentas buvo pasiūlyta karo atveju ministrui pirmininkui, suteikti visuotinę karinių pajėgų vado teises.
- Vengrų saugumo policijoje vėl suėmė dešimt aukštų valdininkų, itarimų, šaukusius suokalbų prieš vyriausybę.
- Londono mieste potarėjos yra pakviestos dvidešimt aukštų sąjietų sąjungos vyrų svečiais keturioms savaitėms į Angliją. Su juo kalbėjo rusas Koznecov išreiškė pagaidavimą už artimą bendradarbiavimą su alijentais.
- Atėnai. Vienos kalbėtojas išreiškė, kad artimiausiu laiku amerikiečių kariuomenės atvykimo į Graikiją. JAV pasiuntinys kreipėsi per prezidentą Trumana į kongresą dėl pasiuntimo kariuomenės dalinių ir civilinio personalo. Graikų vyriausybė turėjo pasiųsti aptarti apie įvykių eiga. Ministras prezidentas Demetrijas Maximos turėjo pasikalbėjimą su karaliumi Jurgiu II apie padėti krate.

DARO SAUKSMAS BELGRADA

Belgradas. Meist o trūkumas Jugoslavijoje įgauna vis stipresnę savo formą. UNRRA valdininkų pranešimu ši bėda krizė Jugoslavijoje gali dar labiau išsiplėsti, jeigu artimiausiu laiku, per tris savaites, nebūs pasiūta 100.000 tonų javų bėda pelietams sritims. Dėdė pavojus giesia tūkstantims žmonių. UNRRA ir Jugoslavijos vyriausybė yra susirūpinusios dėl prašomo 100.000 tonų javų laiku pristatymo.

RUSAI DARO BANDYMUS SU ATOMBOMBA

Vašingtonas. Vieno senatoriaus įtarimu, kada Amerika su sovietų sąjunga ginčijasi dėl atominės jėgos kontrolės, Rusija vyko atominės energijos gamyba Uralu kalnuose esančiose laboratorijose.

IS 70.000 MIRE 57.000

Roma. Iki šiol iš sovietų sąjungos grįžo tik apie 13.000 italų karo belaisvių. Grįžusiųjų pranešimu dėl šiltinės epidemijos likusieji 57.000 galima škeityti žuvusiais.

DIENOS ŽINIOS

LITERATŪROS PUSLAPIS

GYVĖJAI LIETUVAI

Lietuviskas dar teka kraujas
Sirdy motulės Lietuvas,
Ja atgimimas šaukia naujas
I diena, darbū ir kovos

O, nelaimingoji tėvynė,
Užmiršk, kuo vakar gyvonai
Ir tuos, toves kur išgynė,
Palike raudoncia liūdnei...

Dar gyvas tavo artojėlis
Žaliajam vaseros lauke,
Dar žydi tavo pievų gėlės,
Rasa palaistytos vaiskia.

Dar svyra varpos aukso gyno,
Dar svyra svėrės rūdymu,
Ir marics mclynojo lino
Prie numylėtinės namų...

Aušta tekėjo ir užgaso,
Bet teviškės dangus-dar ne,
Dar tau naktuzė miega nesa,
Dar bėga bangos Nemune.

Dar rymo kryžkelėse kryžiai,
Dar koplytėlės pakeliuos....
Tad eik, šalie, kur pasiryžai,
Ieškot ir rast naujos dalios.

AŠ ŽINAU

Aš žinau, yra tiesa pasauly
Ir keliauja ji vienui vienai viena.
Pro melus, pro kerstą, pro apgaulę
Eina ji tik viena, žodi, nesdama.

Viena, žodi - Meile - nesdama

Aš žinau, yra taika pasauly
Ir keliauja ji vienui vienai viena.
Pro karus, pro kerstą, pro apgaulę
Eina ji tik viena, ginkla, nesdama.

Vieną ginklą - Meilę - nesdama.

Aš žinau, yra šviesa pasauly
Ir keliauja ji vienui vienai viena.
Pro naktis, pro padanges ji spindi saule
Ir karaliui, ir men, vargšui, amžina.

Meile - Meile - Meile - amžina.

Iš rinkinio Baltosios Dienos.